

Stabilitu rozpočtu neohrožují penzisté, ale vláda

Popis

Ústavní soud schválil krok, kterým vláda loni odebrala tisíce korun ze zákonného zveřejnění penzí. Rozhodnutí bude mít dopady v budoucnu. Politikům totiž dává prostor i k použití krajních metod, jako je stav legislativní nouze.

Postoje ústavních soudců nebyly jednotné. Jan Svatoň, původně zpravodaj projednávaného materiálu, odmítl vládní argument o tom, že zabránila velkým hospodářským škodám. Podobně postoje vlády nejenom zakládají nejasnosti ve věkové skladbě, ale vytvářejí prostor pro mezigenerační střety. Jde o velmi nebezpečnou rátoriku, která se má být obrácena proti těm, kteří ji používají.

Věková skupina soudců se v nálezu přiklonila ke stanovisku, že legitimní očekávání vzniklé na základě naplnění zákonných podmínek pro přijetí valorizace mohla být vládou ukončena vzhledem k provedení úpravy s dostatečným časovým předstihem. Zde je třeba také připomenout fakt, že úprava v nálezu byla zkonkrétizována, vznikla nejenom vyhlášením vlády na volbu nového prezidenta, ale také tím, že opozice namísto hledání dohody jedničky obstruovala. A to podobně jako při jednání o korespondenční volbě. Parlamentní opozice nevyužila veškerých možností, které skýtá parlamentní diskuse, a odmítla přistupovat na rozumné politické kompromisy.

Na tenké led se argumentace ústavních soudců dostává ve chvíli, kdy hodnotí stabilitu a vyrovnanost rozpočtu a veřejných financí jako politické cíle a právní povinnost plynoucí ze zákona o rozpočtových odpovědnosti. Ten stanoví, že stát dbá o takový vývoj veřejných dluhů, který nenarušuje dlouhodobě udržitelný stav financí. A od udržitelných financí odvíjí schopnost pomáhat sociálně slabším a zranitelným osobám. Ministr financí Zbyněk Stanjura přitom už v únoru 2023 uvedl, že ani plnění valorizace by veřejným rozpočtem neohrozila. Na krizi a omezování státních výdajů přitom nejvíc doplatila státní rodiny s dětmi a důchodci. Ústavní soudci nyní říkají, že výrazněji pomoci těmto lidem narušila stabilitu veřejných financí.

Zrušení superhrubé mzdy prosazené ANO, ODS a SPD připravilo rozpočet o 200

---

miliard korun; zpackané; daň z nadměrného zisku nejbohatších společností
připravila rozpočet o 40 miliard korun a inkaso spotřební daní se propadlo o pět miliard
korun. Stabilitu veřejných financí nejvíce narušila řada politicky skandálních
rozhodnutí. Pokud Ústavní soud argumentuje tím, že stabilita a vyrovnanost státního
rozpočtu a veřejných financí nejsou jen cílem politiky, nýbrž jedni se o
převládající povinnosti, snad bude mít onu povinnost na paměti, a že se mu na státní
dostanou státnosti soudci nesouhlasících se zmrazením platů.

Daniela Ostrá; (Autorka je politoložka a místopředsedkyně Sociálně demokratické strany)

Datum vytvoření

29.01.2024